

нашитѣ хрисовули византийскитѣ парици обикновено се именуваатъ *манастирски люде*. Затова ние така ще ги наричаме, при всичко че този терминъ често се употрѣблявалъ не само за означение сѣщинскитѣ църковни люде, но още и населеницитѣ и другитѣ класи хора, които живѣли и работили църковни имоти. За българскитѣ църковни люде има извѣстия не само въ домашнитѣ извори, но и въ чуждитѣ. Животописецътъ на св. Климентъ говори, че князь Борисъ подарилъ на сѣщия светецъ три болярски сѣмейства, а освѣнъ това и мѣста за почивка близу до градъ Охридъ и Главеница.¹³⁷ Въ грамотата на императора Василий II, съ която той потвърдилъ правата и привилегиитѣ на българскитѣ епископи отъ охридската архиепископия, изрично се говори, колко всѣки български епископъ ималъ свои миряни и свещеници въ старата българска държава въ царуването на царь Самуилъ, а възможно е да било така и въ царуването и на другитѣ български християнски владѣтели.¹³⁸ Въ врѣме на византийското владичество въ България византийскитѣ императори съ разни хрисовули подарявали и отстъпвали на църквитѣ, манастиритѣ и епископитѣ много български мѣстности и села заедно съ жителитѣ имъ. Охридскиятъ архиепископъ Теофилактъ, както се установява отъ писмата му къмъ цариградския патриархъ и цариградскитѣ велможи, съ които кореспондиралъ, ималъ много църковни люде, села, езера, гори, струги и пр.¹³⁹ Слѣдъ възобновението пъкъ на българската държава българскитѣ владѣтели съ хрисовули потвърдявали старитѣ придобити права и привилегии на българскитѣ манастири и правили нови приноси, като по примѣра на византийскитѣ императори и тѣ имъ подарявали

¹³⁷ Theoph. Bulg. Arch. IV, 1224.

¹³⁸ Zachariae v. Lingenthal. Jus graeco-romanum, III, 319.

¹³⁹ Theoph. Bulg. Arch. IV, 313, 442.